

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Бишмунча авыл Советы

КАРАРЫ

26 май 2022 ел

№46

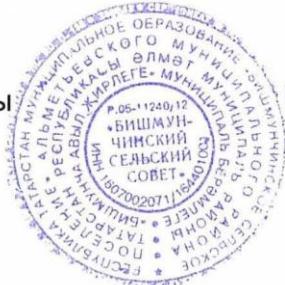
Әлмәт муниципаль районы Бишмунча
авыл жирлеге территориясендә жирләү
эшен оештыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә, Әлмәт шәһәре прокуратурасының 2022 елның 15 февралендәге 02-08-02/42-2022 номерлы протестын исәпкә алып

Бишмунча авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Әлмәт муниципаль районы Бишмунча авыл жирлеге территориясендә жирләү эшен оештыру турында Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).
2. Әлмәт муниципаль районы Бишмунча авыл Советының 2009 елның 20 июлендәге 111 номерлы “Әлмәт муниципаль районы Бишмунча авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында” гы карапы үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлеге карапны Бишмунча авылы, Совет ур., 57 а йорт, Кама-Елга авылы, Кама-Елга ур., 26а йорт, Ак-Чишма авылы, Ак-Чишма ур. 1 йорт, Бахчасарай авылы, Жиләкле ур., 1 йорт торак пункт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU), «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең Әлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карап рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Әлеге карапның үтәлешен контрольдә авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Бишмунча авыл
жирлеге башлыгы

Р.Г.Фазлыев

Өлмөт муниципаль районы
Бишмунча авыл Советының
2022 елның 26 маендағы 46 номерлы
карасына 1 нче күшымта

Өлмөт муниципаль районы
Бишмунча авыл жирлеге территориясендә
жирләу эшен оештыру түрінде нигезләмә

I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 ӨЛЕШ. ХОКУКЫЙ ЖАЙГА САЛУ ПРЕДМЕТЫ

1. Өлөгө Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрінде» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жирләу һәм жирләу эше түрінде» 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы федераль закон (алға таба-8-ФЗ номерлы федераль закон) нигезендә әшләндө., СанПиН 2.1.3684-21,«Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, халықны әчә торган су белән тәэммин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, җәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чараптар оештыру һәм үткәргә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындағы 3 номерлы карары (алға таба – СанПин 2.1.3684-21), Татарстан Республикасы Өлмөт муниципаль районның Бишмунча авыл жирлеге Уставы белән Өлмөт муниципаль районның Бишмунча авыл жирлеге территориясендә, шул исәптән Өлмөт муниципаль районның Бишмунча авыл жирлеге территориясендә жирләу эшен оештыру белән бәйле мөнәсәбәтләрне жайга сала:

- 1) зиратларның әшчәнлек тәртибен билгели;
- 2) жирләу урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.

2. Өлмөт муниципаль районның Бишмунча авыл жирлегендә (алға таба - авыл жирлеге), Бишмунча, Кама-Елга, Ак-Чишмә, Бахчасарай, Кзыл Кичү авылларында зиратлар жирләу урыны булып торалар. Мәрхүмнен ихтыяры белдерелмәгән очракта, гамәлләрне хәл итүгә хатыннары, якын туганнары (балалары, ата-аналар, уллыкка алынган балалары, туганнары, бертуган апалары, туганнары, оныклары, бабай, әбиләр), башка туганнары яки вафат булган затның законлы вәкиле, ә алар булмаганды мәетне күмүне үз өстенә алган башка затлар (яисә жирләу эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хәzmәт башкара) хокуклы.

Зират жирле үзидарә органы карамагында.

Авыл жирлеге территориясендә зиратларның әшчәнлеге гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

3. Бу Нигезләмәдә кулланыла торган тәшенчәләр жирләу һәм жирләу эше түрінде Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

2 ӨЛЕШ. ЖИРЛӘУ ЭШЕН ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4. Жирлек территориясендә жирләу эшен оештыру Өлмөт муниципаль районның Бишмунча авыл жирлеге башкарма комитеты (алға таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

5. Жирлектә жирләү мәрхүмнен мәетен жирләү юлы белән башкарыла.

6. Жирлек территориясендә жирләү урыннары, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә, үлгән кешеләрнен мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда төзелә торган зиратлар булган жир участоклары рәвешендә оештырыла.

7. Жирлек территориясендә зиратлар ижтимагый булып санала.

8. Жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган:

1) 8-ФЗ номерлы федераль закон һәм САНПИН 2.1.3684 21 нигезендә зиратны урнаштыру өчен жир кишәрлеге бирә;

2) мәрхүмне зиратта жирләү өчен жир участогы бирә;

3) күмелгән урыннары исәпкә алу (теркәү) кенәгәсендә исәпкә алу алыш бара;

4) жирләү эшен оештыру мәсьәләләренә кагылышлы алымдагы документларны саклауны тәэммин итә;

5) зиратны төзекләндерү һәм карап тоту эшләрен оештыра;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә жирләү эшен оештыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

7) жирләү буенча хезмәтләрнен гарантияле исемлеге нигезендә, Россия Федерациясе Пенсия фондының, Россия Федерациясе Социаль иминият фондының тиешле бүлекләре, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнары белән килешенеп күрсәтелә торган хезмәтләрнен хакын раслый.

II БҮЛЕК. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

3 ӨЛЕШ. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР һәм ЗИРАТЛАРНЫ ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАШТАЫРУ

9. Зиратлар, санитар һәм экологик таләпләрне үтәп, күрсәтелгән максатларда бирелгән жир кишәрлекләрендә вәкаләтле орган тарафыннан оештырыла.

10. Зират территориясе түбәндәге зоналарны карап тотарга тиеш:

1) административ-хужаłyk зонасы.

Административ-хужаłyk зонасында хужаłyk ихтыяҗлары өчен китерелгән су белән тутырылган су савыты, каберләрне карау өчен инвентарь, җәмәгать бәдрәфе каралган;

2) ритуаль зона.

Ритуаль зонада матәм һәм матәм йолалары уздыру өчен матәм павильоны урнаштырыла;

3) күмү урыннары.

Жирләү зонасы зиратның төп функциональ-территориаль зонасы булып тора, ул юл чeltәре ватылган рәткә бүленгән территория һәм һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар.

Зират территориясе коймаланырга тиеш.

4 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

11. Зират территориясе жиһазландырылачак:

1) рәсми белдерүләрне, эш режимын, шулай ук башка кирәклө мәгълүматны урнаштыру өчен стенд;

2) 65 СанПиН 2.1.3684 21 пункты нигезендә жиһазланган каты коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер мәйданчыклары.

12. Зират май аеннын алыш сентябрь аена кадәр көн саен 9дан 19 сәгатькә кадәр һәм октябрь аеннын апрельгә кадәр 9 дан 17 сәгатькә кадәр ачык.

13. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тыңлыкны сакларга тиеш.
14. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:
  - 1) жирләу урыннарын, һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне, кабер һәм мемориаль корылмаларны, зиратларны жимеру, юк итү, территорияне чүпләү;
  - 2) яшел үсентеләрне жимерергә яки юк итәргә;
  - 3) хайваннарны йөртергә;
  - 4) янғын куркынычсызлығы таләпләрен бозарга;
  - 5) балчык һәм ком чыгару, агач кису;
  - 6) әлеге Нигезләмәнен 16, 17 пунктларында күрсәтелгән автотранспорт чараларыннан тыш, автомобильләрдә, мотоциклларда, велосипедларда, мотороллерларда хәрәкәт итәргә;
  - 7) ябылганнан соң зират территориясендә йөрү.
15. Зиратка килүчеләргә каберләрне карау өчен зиратта булган инвентарьдан бушлай файдалану мөмкинлеге бирелә.
16. Гәүдә белән табут ташый торган транспорт чарасы, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокуына ия.
17. Инвалидлар зират территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокуына ия.
18. Жирләу участогын төзекләндөрү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рөхсәт ителә.

5 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРЫН УРНАШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

19. Жирләу урыннары каберлекләр рәвешендә мәетне күмү өчен жир участогы бирү юлы белән оештырыла.

Каберне әзерләу һәм жир кишәрлекендә күмү хокуын раслаучы документ-вәкаләтле орган тарафыннан жирләу турында белешмә (нигезләмәнен 1 нче күшымтасы)тора.

20. Жирләу урыннары, законнар нигезендә билгеләнгән каберлекләрне әзерләу кагыйдәләрен һәм исәпкә алып урнаштырыла.

21. Жирләу өчен бирелә торган жир кишәрлекенең мәйданы 3 кв. м. артык түгел.

22. Жирләу турында мәрхүмнәң ихтыярын үтәү «Жирләу һәм жирләу эше турында» 8-ФЗ номерлы Федераль законның 5, 6, 7 маддәләрен исәпкә алып башкарыла.

23. Кабернең тирәнлеге 2 метрдан да ким булмаска тиеш.

24. Зират территориясендәге каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) каберлекләрне исәпкә алу кенәгесендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла. (Нигезләмәнен 2 нче күшымтасы).

25. Каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) китабы ел саен төzelә һәм вәкаләтле орган тарафыннан жирләүгә теркәү номерларын өзлексез бирү ысулы белән үткәрелә.

III БҮЛЕК. ЖИРЛӘУ УРЫННАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

6 ӨЛЕШ . ЗИРАТЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

26. Зиратлар, Нигезләмәнен II бүлгендә каралган таләпләрне исәпкә алыш, санитар һәм экологик таләпләргә туры килә торган хәлдә булырга тиеш.

27. Зиратны карап totu вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин иту өчен товарлар, әшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендейге

44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелә торган контракт нигезендә гамәлгә ашырыла.

**7 ӨЛЕШ. КҮМУ УРЫННАРНЫ, ҺӘЙКӘЛЛӘРНЕ, ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘРНЕ,
КАБЕР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР**

28. Жирләү участогын рәсмиләштерү жирләү кварталын һәм бәтен зиратны рәсмиләштерүнен бердәм системасына туры килергә тиеш.

29. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар билгеләнгән жир участогы чикләрендә билгеләнә. Бирелгән жир участогыннан читтә урнаштырылган һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар сүтегрә тиеш. Мактаулы һәм хәрбиләр күмелгән урыннарда һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш.

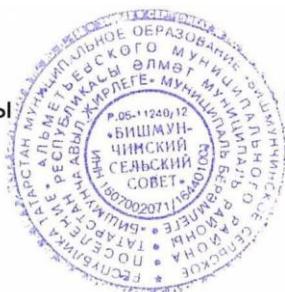
30. Гражданнар билгеләгән һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар аларның милкे булып тора.

31. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалардагы язулар, чыннан да, үлгән кешеләр турындағы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

32. Каберлекләрне, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмаларны карау, чүп-чарны маҳсус билгеләнгән урынга (контейнер) чыгару һәм жыю өчен жирләү урыныннан жаваплы зат тарафыннан яисә килешү төзегендә, зират территориясендә мондый хезмәтләр күрсәтүче хужалық итүче субъект көче белән башкарыла.

33. Күму, яшәү урыны өчен белешмәләр өчен жавапы зат булмаса, каберлекләрне, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар өчен жаваплы зат булмаса, чүп-чарны күму урыннарыннан маҳсус билгеләнгән урынга (контейнерга) чыгаруны вәкаләтле орган тәэммин итә.

Бишмунча авыл
жирлеге башлығы

Р.Г.Фазлыев

Өлмөт муниципаль районы Бишмунча
авылы жирлеге территориясендә күмү
эшләрен оештыру турындағы
Нигезләмәгә 1 нче күшымта

КҮМҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘ

«____» 20__ ел.

№_____

Бирелде _____
(жирләү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта); юридик затның тулы исеме (юридик зат өчен)).

Жирләү өчен (күмү) _____
(вафат булган кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы-булган очракта))
Жирләү датасы _____

Жирләү урыны _____
(зират исеме, адресы),

Алдым: _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), танықлық алган затның имzasы)

Бишмунча авыл жирлеге башлығы
МП

Корешок
Жирләү тұрында танықлық «____» 20__ ел № _____ алдым

(күмеү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы-булган очракта)
(юридик затның тулы исеме)

(жирләү өчен җаваплы затның яшәу урыны (юридик затның үрнашу урыны))

(жирләү өчен җаваплы зат (юридик зат) контакт телефоны
Жирләү өчен җаваплы зат вазыйфалары миңа аңлатылды һәм
аңлашылды _____
(күмү өчен җаваплы зат имzasы (мәрәжәгать итүче вәкиле))

Корешок Бишмунча авыл жирлеге башкарма комитетында күмелгән урыннарны
исәпкә алу (теркәү) китабы составында саклана.

Әлмәт муниципаль районы Бишмунча
авыл жирлеге территориясендә күмү әшләрен
оештыру турындагы Нигезләмәгә 2 нче күшымта

KҮМЕЛГӨН УРЫННАРНЫ ИСӘПКӘ АЛУ (TERKƏY) КЕҢӘГӘСЕ ФОРМАСЫ

Тәртип №	Фамилия, исеме ,отчество (үлүченен, соңғы фамилиясе)	Үлүченен туган вакыты	Үлем датасы	Күмү датасы	Зиратның урнашу адресы	Үлү турында таныклык	Фамилия, исеме, отчество (кумү өчен жаваплы зат) Юридик затның тұлыш исеме	Яшәу урыны, жирләү өчен жаваплы затның контакт телефоны; Урнашу урыны, юридик затның контакт телефоны